

In leegte en gemis

Op mijn vorige werkplek kreeg ik eens een telefoontje over een ziekenhuisopname van één van de leden van mijn kerkelijke gemeente. Hij kon wel wat steun gebruiken, of ik hem kon opzoeken. Ik ging op weg en bij de zieke aangekomen waren wij beiden verrast. Hij was gelukkig weer redelijk opgeknapt en hij keek op van een dominee aan zijn bed. Hij zei tegen mij: 'Ik waardeer uw bezoek, dominee. Eigenlijk kom ik niet meer zo vaak in de kerk, maar ik weet nog wel wanneer het Pasen is!'

Tja, wanneer is het Pasen?

Het Paasfeest wordt in het christendom gevierd op de eerste zondag na de eerste volle maan in de lente. Er was een volle maan op 9 maart, maar dat was dus vóór de 21^e. En de volgende is op woensdag 8 april, dat is vannacht. Dus is het aanstaande zondag Pasen. Dat u het niet vergeet.

De weken voorafgaande aan het Paasfeest zijn een tijd van bezinning en inkeer. Dit voorjaar geeft ons zeker veel te denken. We worden overschaduwd door allerlei maatregelen die onze gezondheid moeten beschermen en onze ouderen ontzien. Voor mij, maar ook voor ons allen vraagt deze tijd een hele omschakeling. De lentetijd, de weken vóór Pasen zijn meestal nogal druk, zeker in de kerken.

Maar dit jaar is alles anders: het is rustig, het is stil. Geen vergaderingen en bijeenkomsten, geen voorbereidingen of repetities, en straks ook geen doordachte Paasvieringen met mooie muziek. Het gaat dit jaar niet door. Wonderlijk is dat...

Toch denk ik dat we de essentie van het Paasfeest niet zullen vergeten, waar het om gaat, wat het betekent.

Ons Paasfeest is verbonden met het joodse feest van Pesach.
Pesach is het belangrijkste van de drie feesten in Israël.
De naam van dit feest is misschien afkomstig van het Hebreeuwse werkwoord *pesach* dat “voorbijgaan” of “overslaan” betekent.
Het geeft aan dat de doodsengel de huizen van de Hebreeën in Egypte “overslaat”, om ze te sparen (Exodus 12:12-14).
Het is aan de vooravond van de Uittocht, bevrijding!

In het Nieuwe Testament lezen we dat Jezus als kind met zijn ouders meegaat naar Jeruzalem om daar Pesach te vieren (Luc. 2:41v.).

Later gaat Jezus met zijn vrienden naar het feest.
Zijn laatste Pesachweek is in het evangelie uitgebreid beschreven.

Het verloopt minder feestelijk dan verwacht.
Het wordt een geschiedenis van grote spanning, van eenzaamheid en angst, van verraad en pijn, zowel voor Jezus als voor zijn leerlingen...

Dit voorjaar geeft deze passiegeschiedenis ons misschien wel meer te denken dan anders.
Hoe wij, vanuit ons eigen isolement, dichter bij de ervaring van de dagen van toen kunnen komen, de ervaring zoals Jezus en zijn leerlingen die hadden.

Wat zal er gebeuren? Op wie kan ik vertrouwen?

Dit jaar gaan zoveel dingen anders dan anders.
Wij zullen veel dingen moeten uitstellen, moeten missen.
Traditionele familiebijeenkomsten zijn niet meer hetzelfde.
Geen feestelijke kerkdienst op de Paasmorgen.
Vakantieplannen staan op losse schroeven.

Het is thuisblijven, handen wassen, afstand houden.

Moeten we dit jaar het Paasfeest dan maar overslaan?
En achterblijven met een ervaring van leegte en gemis?

Ik moet denken aan de woorden van één van de bekende liederen van theoloog en dichter Huub Oosterhuis.

*Ik sta voor U / in leegte en gemis,
vreemd is uw naam, onvindbaar zijn uw wegen.*

Maar in het derde, laatste couplet klinken woorden van bemoediging:

*Spreek Gij het woord / dat mij vertroosting geeft,
dat mij bevrijdt / en opneemt in uw vrede.*

*Open die wereld / die geen einde heeft,
wil alle liefde / aan uw Zoon besteden.*

*Wees Gij vandaag mijn brood / zowaar Gij leeft.
Gij zijt toch zelf de ziel / van mijn gebeden.*